

Tweede Nationale PlattelandsParlement: plattelandsbewoners geven kamerleden 6 moties mee naar Den Haag door Petra van de Kop – Netwerk Platteland

Op 6 oktober 2007 vond in Lunteren het tweede nationale PlattelandsParlement plaats. Tijdens deze dag gingen zo'n 220 plattelandsbewoners in debat met elkaar en met Tweede Kamerleden over de toekomst van het platteland. Na een dag vol discussie hebben de deelnemers aan het PlattelandsParlement zes moties aangenomen. De moties zijn overhandigd aan Bas van der Vlies (SGP), nestor van de Tweede Kamer. Hij heeft toegezegd de moties aan de Kamer over te brengen. De andere aanwezige Kamerleden waren Eddy Bilder (CDA), Cisca Joldersma (CDA), Paulus Jansen (SP), Harm Evert Waalkens (PvdA), Lutz Jacobi (PvdA) en Janneke Snijder-Hazelhoff (VVD).

...een dag vol discussie...onder leiding van Fons de Poel...foto Ivan Soenario

Het PlattelandsParlement bood een gevarieerd programma met themadiscussies, workshops, lezingen, masterclasses, lagerhuisdebatten en de mogelijkheid tot *speeddaten* met kamerleden. De dag stond onder leiding van Fons de Poel. In discussiegroepen werden onderwerpen bij de kop gepakt die plattelandsbewoners de afgelopen maanden zelf hadden voorgesteld. Aan het einde van elke discussie was duidelijk wat bewoners zelf aan het probleem kunnen doen en waar ze hulp van de nationale overheid kunnen gebruiken. Om dat laatste goed in beeld te brengen werden per groep moties geformuleerd waar de aanwezige kamerleden in de plenaire slotdiscussie op reageerden.

Eén van de moties stelt dat de overheid *een samenhangend beleid voor de plattelandssamenleving* moet maken en daar ook geld voor uit moet trekken. Het Rijk heeft wel aandacht voor zaken als landbouw, landschap, natuur en recreatie, maar onvoldoende voor de mensen die op het platteland wonen. De zorg voor de bewoners laat de rijksoverheid geheel over aan de provincies. De deelnemers aan het PlattelandsParlement vinden dit onterecht.

In de laatste motie verzoeken de deelnemers aan het PlattelandsParlement de Tweede Kamer *om meer ruimte voor een eigen inbreng van bewoners bij de uitvoering van allerlei plannen in hun eigen regio*. Ze zijn ervan overtuigd dat dit tot betere resultaten leidt en tot veel meer draagvlak onder de bevolking. De overheid bepaalt in belangrijke mate de inrichting van het platteland. De 'groene' belangenorganisaties van landbouw, natuur en milieu hebben hierbij grote invloed. →

AGENDA VITAAAL PLATTELAND

UITGAVE VAN DE DIRECTIE PLATTELAND VAN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT
PAPIEREN VERSIE AANVRAGEN of DIGITAAL ABONNEREN (GRATIS):

b.geertsma@minlnv.nl

BESTELLEN:

- AGENDA VITAAAL PLATTELAND (AVP);
- VERTALING AVP FRANS/DUIJS/ENGELS;
- MEERJARENPROGRAMMA VITAAAL PLATTELAND 2007-2013 (MJP2);
- VERTALING MJP2 ENGELS;
- BOEKJE 'TOUR DE LA CAMPAGNE 2006':

Infotiek@minlnv.nl

BULLETIN LEZEN OP INTERNET:

http://www9.minlnv.nl/servlet/page?_pageid=796&_dad=portal30&_schema=PORTAL30

CONTACT CLUSTER VITAAAL PLATTELAND

Alberthe Papma, beleidscoördinator

070-3784897; a.papma@minlnv.nl

Hans Reijke, communicatieadviseur

070-3784953; j.h.h.reijke@minlnv.nl

Paul Sinnige, meerjarenprogramma

070-3785787; th.p.sinnige@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE REGIONALE ZAKEN

Rik Tuller, 06-48131495; r.h.tuller@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE LANDBOUW

Jacintha Santen, 070-3785683;

j.m.santen@minlnv.nl

CONTACT DIRECTIE NATUUR

Sander de Bruin, 070-3785403;

s.de.bruin@minlnv.nl

Samenstelling/eindredactie/foto's H. Reijke © Overnemen artikelen toegestaan met bronvermelding; overnemen foto's niet toegestaan.

De heide stond 41 dagen eerder in bloei dan normaal en was ook eerder uitgebloeid. Op de foto heide bij Den Haag in september. Wageningen Universiteit houdt groei- en bloeicijfers bij. Zie www.natuurkalender.nl

→ Plattelandsbewoners hebben dit niet, terwijl het wel om hun leefomgeving gaat. Bewoners moeten veel meer bij dit beleid betrokken worden, en zeker bij de uitvoering ervan. 'Dit is de week van de democratie. Een mooiere gelegenheid om op het platteland de democratie te versterken is er niet. De overheid steekt de komende jaren veel geld in het buitengebied. Probeer burgers hier actief bij te betrekken', aldus de deelnemers aan het PlattelandsParlement. Een volledig overzicht van de zes aangenomen moties (o.a. over een plattelandstoets voor rijksbeleid en jongeren op het platteland, vindt u op <http://www.plattelandsparlement.nl>.

Het PlattelandsParlement werd georganiseerd door de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen in samenwerking met het Netwerk Platteland en de Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij en mede mogelijk gemaakt door het ministerie van LNV.

Meer informatie: www.plattelandsparlement.nl

Milieubalans en Natuurbalans 2007 verschenen

Het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP) brengt jaarlijks de Milieubalans en de Natuurbalans uit. Op 11 september werden beide balansen voor 2007 aangeboden aan de ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. De balansen beschrijven de toestand van respectievelijk de natuur en het milieu en de veranderingen die zich voordoen. Ook worden de effecten van beleid op de kwaliteit van het milieu/de natuur en op het al dan niet halen van de gestelde doelen geëvalueerd.

De vooruitgang die de afgelopen jaren is geboekt op het terrein van milieu en natuur, komt grotendeels door technische maatregelen. Maar veel beleidsdoelen op het gebied van milieu- en natuurkwaliteit worden bij het huidige beleid niet tijdig gerealiseerd. Vooral de toename van het verkeer, en van het energie- en ruimtegebruik staan het succes van het milieu- en natuurbeleid in de weg. Ook blijven sommige ontwikkelingen die de milieu- en natuurkwaliteit aantasten onverminderd doorgaan; hierdoor blijft er spanning bestaan tussen maatschappelijke activiteiten en de kwaliteit van de leefomgeving. Voorbeelden zijn verlies van biodiversiteit, afname van de hoeveelheid groene ruimte en aantasting van gezondheid en welbevinden door milieuvervuiling. Dit staat op gespannen voet met het kabinetsstreven naar duurzaamheid.

Milieubalans

De afgelopen decennia groeiden productie en consumptie; toch namen de emissies en de resulterende concentraties van veel milieuverontreinigingen af. Dit komt vooral door verbeterde technologie. Ook het energiegebruik groeide, evenals het elektriciteitsgebruik door consumenten, ondanks efficiëntere apparatuur en groene belastingen. Zolang de energievoorziening vooral op fossiele brandstoffen is gebaseerd (zonder afvangtechnieken voor CO₂), zal de CO₂-emissie blijven stijgen.

Meer informatie: [Milieubalans 2007](#)

Natuurbalans

De politiek heeft enkele jaren geleden gekozen voor een grotere rol voor particulier en agrarisch natuurbeheer. Echter, de realisatie van het areaal particulier natuurbeheer gaat niet snel genoeg en agrarisch natuurbeheer is in zijn huidige vorm onvoldoende effectief. Om toch de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in 2018 te halen, zouden de provincies meer areaal kunnen aankopen om gebieden een natuurfunctie te geven. Naast die verwerving kan ook meer ingezet worden op agrarisch en particulier natuurbeheer.

Meer informatie: [Natuurbalans 2007](#)

De meest recente feiten en cijfers over milieu en natuur in Nederland vindt u op de website van [het Milieu- en Natuurcompendium](#).

Nederland weer mooi

Nederland is voor 100% door de mens vormgegeven. In de 20^e eeuw is ons landschap compleet veranderd. Ruilverkavelingen zorgden voor enorme veranderingen. Nergens in Europa is dat zo ingrijpend gebeurd. Vergelijk oude landschapskaarten met huidige kaarten en je bent in een andere wereld. Nog in 1950 laten de kaarten het nostalgisch-idyllisch kleinschalige Nederlandse landschap zien waarnaar mensen terugverlangen als ze files en verrommeling zat zijn. Toch schreef Friso Wieggersma zijn aanklacht tegen de daadkracht van megalomane wethouders en het ruilverkavelingsmonster in de vorm van de nostalgische tekst van Het Dorp al in 1966. '*Het dorp is gemoderniseerd, want blijkbaar leefden ze verkeerd...*'. Schaal en snelheid zijn enkele decennia later een factor tig groter. In de vorige eeuw is in ons land 225.000 km aan heggen, hagen en wallen verdwenen.

De Vereniging Nederlands Cultuurlandschap van Jaap Dirkmaat gaf in 2005 samen met de ANWB het boek 'Nederland weer mooi' uit. Mooi boek. Veel foto's van de allerlaatste plekjes in Nederland die nog mooi zijn. De Vereniging wil nu een Deltaplan voor het landschap. Boeren moeten betaald krijgen voor hun onderhoud aan het landschap en de streek moet zijn eigen landschap inrichten; de regie ligt bij de gemeente. Andere overheden moeten op afstand blijven. Het plan voorziet in een netwerk van landschapselementen met een lengte van 200.000 km. Hierin kunnen routes worden aangelegd. Mooi plan.

We zijn volgens Dirkmaat een dief van onze eigen portemonnee als we het plan niet snel uitvoeren. Sterk argument in een tijd waarin alles vooral om de poen draait. '*..alles van waarde is weerloos...*' schreef Lucebert. Dat hebben we gezien in ons landschap. Maar hij schreef daarna '*...wordt van aanraakbaarheid rijk...*'. We moeten van ons landschap kunnen genieten.

DHVK

Zie voor informatie over het Deltaplan: www.nederlandscultuurlandschap.nl.

Werkbezoek van Verburg en Bussemaker aan zorgboerderij – door Nico Bosma

'Het is mooi, dat mensen hier weer deel kunnen nemen aan het gewone leven', aldus staatssecretaris Bussemaker van VWS. Zij bracht samen met minister Verburg van LNV op 6 september een werkbezoek aan zorgboerderij de Schermer in Schermerhorn. Daarmee gaven zij uiting aan de gedeelde verantwoordelijkheid voor de zorglandbouw, vanuit VWS en LNV. Beide bewindsvrouwen namen op de zorgboerderij kennis van zowel de perspectieven als de huidige knelpunten voor de zorglandbouw. Beiden hebben de wil om de zorgboerderij uit te laten groeien tot een volwaardige vorm van dagbesteding voor tal van doelgroepen, van demente bejaarden tot jongeren met een geestelijke handicap, voor mensen met een PGB (persoonsgebonden budget) én voor mensen die in een instelling verblijven.

Verburg had Bussemaker uitgenodigd naar aanleiding van een eerder werkbezoek dat de minister heeft gebracht aan een zorgboerderij in maart dit jaar. Daar kwam de administratieve lastendruk voor zorgboeren met een AWBZ-erkenning ter sprake, waarna Verburg toezegde dit onderwerp bij de staatssecretaris van VWS aan de orde te stellen.

De kracht van een zorgboerderij ligt in het maatwerk dat dankzij een kleinschalige opzet geboden kan worden, in combinatie met rust, ruimte en regelmaat. De eigenwaarde van de cliënten ofwel hulpboeren, neemt fors toe als ze verantwoordelijkheid dragen voor planten en dieren.

Minister Verburg krijgt eieren van een deelnemer aan zorgboerderij De Schermer; naast de minister staatssecretaris Bussemaker en Julia Broersen, zorgboerin.

Ondanks de waardering bij beide bewindslieden voor het fenomeen zorgboerderij zijn er toch enkele donkere wolken. Onduidelijk is nog of de Persoonsgebonden Budgetten (PGB's) volgend jaar nog toereikend zullen zijn, waarmee een belangrijk deel van de cliënten de zorg op een zorgboerderij inkoop. De zorgkantoren gaan nog verschillend om met de zorgboerderijen. Er is dringend behoefte aan een eenvoudige vorm van kwaliteitsbewaking. De eisen die vanuit de AWBZ aan zorgboerderijen worden gesteld, zijn soms wel erg hoog. En nog niet alle zorginstellingen bieden hun bewoners de mogelijkheid van dagbesteding op een zorgboerderij, ondanks de door VWS beleden keuzevrijheid.

Ondanks de problemen die er nog zijn groeit het aantal zorgboerderijen als kool. Inmiddels zijn er al ruim 800.

AHS naast EHS: negatief advies van de Raad voor het Landelijk Gebied

Zou naast de ontwikkeling van een Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ook de ontwikkeling van een Agrarische Hoofdstructuur (AHS) op rijksniveau zinvol zijn? En wat zijn de consequenties voor bedrijven en omgeving? Die vragen stelde de minister van LNV aan de Raad voor het Landelijk Gebied.

In het advies 'Samen of apart' over een Agrarische Hoofdstructuur (AHS) geeft de Raad een negatief advies: een Agrarische Hoofdstructuur is geen oplossing voor divers platteland; 'de Nederlandse landbouw moet niet in een reservaat worden geplaatst'. De Raad vindt het gewenst dat overheden ter bescherming van de open en groene ruimte en het karakter van het Nederlandse platteland, zoneeringsinstrumenten hanteren. Het huidig beschikbaar wettelijk en bestuurlijk instrumentarium op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau biedt voldoende mogelijkheden om in het dichtbevolkte Nederland het landelijk gebied met zijn diversiteit en verscheidenheid aan landschappen en sterke verwevenheid van functies te beschermen en kwalitatief goed in te richten. Een aanvulling hiervan in de vorm van een AHS op rijksniveau heeft geen meerwaarde, stelt de Raad.

Bovendien, stelt de Raad, is een nationale AHS niet toegesneden op de verscheidenheid van het Nederlandse landschap met zijn verwevenheid van functies en variatie aan bedrijfstypen. Zo'n AHS kan leiden tot een forse verarming van natuur, landschap en recreatiefuncties. Daarnaast is er geen enkele economische noodzaak om met een AHS de landbouw te beschermen en duurzaam concurrerend te maken.

Zie het advies: [Samen of apart](#)

Huizenprijs Groene Hart naar recordhoogte

De prijs van huizen in de steden in het Groene Hart (Gouda, Alphen, Woerden) is naar recordhoogte gestegen, blijkt uit cijfers van de Nederlandse Vereniging van Makelaars. Er is vooral vraag naar appartementen. Er werd nog nooit zoveel betaald per vierkante meter woongenot.

Minister van Landbouw Gerda Verburg pleit tijdens wethoudersconferentie voor meer groen in de stad

In de Grote Kerk van Den Haag vond op 20 september de jaarlijkse wethoudersconferentie plaats. Maar liefst 6 bewindslieden vertelden hier over hun plannen en luisterden naar reacties en ideeën van 270 wethouders. Het ging over het inrichten van Nederland. Hoe kunnen Rijk en lokale overheden dat samen zo goed mogelijk doen. De aanwezige bewindslieden waren de ministers Cramer, Verburg, Eurlings, Van der Hoeve en Vogelaar en staatssecretaris Huizinga.

Minister Gerda Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit sprak over 'groen in de stad'. Zij stelde dat meer dan de helft van de 31 grote steden een aanzienlijk tekort heeft aan groen. Groen, zo zei de minister, maakt ons gezonder (groen in de directe omgeving vermindert de kans op obesitas met 15%), groen is goed voor onze portemonnee (waardevermeerdering van huizen in een groene omgeving), groen is goed voor de longen (denk aan het afvangen van fijnstof), groen brengt ons dichterbij elkaar (groen voor meer sociale samenhang), en groen is goed voor toekomstige generaties (in 2050 is 1 op de 3 Nederlanders allochtoon; met name allochtone kinderen komen niet met groen in aanraking, het is dus van belang hen bij het ontwikkelen en onderhouden van natuur en landschap te betrekken).

Groen brengt dus veel goeds. Helaas is er te weinig, dus we moeten wel zorgen dat er meer komt. Gelukkig is er al wel een intentieverklaring met de G31 gesloten en worden er innovatieve projecten uitgevoerd om groen te verbinden met maatschappelijke thema's. Minister Verburg stelt dat we nog ver verwijderd zijn van 'haar' ideaal dat iedere Nederlander *groen om de hoek* verdient: iedere Nederlander moet binnen 10 minuten in een groene omgeving kunnen komen. Het Kabinet wil daarom dan ook 16.000 ha groen rond de steden realiseren.

De minister verwacht van de wethouders dat zij een positieve rol spelen bij het behouden van mooie landschappen en het opknappen van de verrommeling. Hierbij is zij zich natuurlijk bewust van het feit dat zgn. harde functies geld opleveren. Maar dat mag niet betekenen dat voortdurend zal worden gekozen voor maar 'weer een bedrijventerreinen of manege', terwijl er nadrukkelijk ook moet worden geïnvesteerd in landschap (wandelpaden, landschapselementen enz.). De minister verwees hierbij naar de nota 'Investeren in het Nederlandse landschap. Opbrengst: geluk en euro's'. Daaruit blijkt namelijk zonneklaar dat op de langere termijn een mooie, groene (en toegankelijke) leefomgeving van positieve invloed is op het mentale en fysieke welbevinden van mensen, maar ook dat investeren in landschap financieel loont. 'Dus gooi het landschap niet te grabbel', aldus de minister. Voor onze lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling is onze band met de natuur van groot belang. We moeten met elkaar blijven praten en kunnen komen tot een goede afweging tussen natuur en andere belangen.'

...meer dan de helft van de grote steden heeft een aanzienlijk tekort aan groen

Het verveelt nooit

Het is al weer jaren geleden, maar ik heb ooit de nodige koeien getekend. Toen mijn stad nog dorps was en je op de fiets in luttele minuten op het platteland was, reed ik op mooie zomerdagen nog wel eens de stad uit om koeien te tekenen. Ga maar eens bij zo'n beest zitten en kijk naar die prachtige lijnen en rondingen. Schone bonken met eindeloos mooie koppen. Peilloos diepe ogen. Een koe tekenen kan niet fout gaan. Al teken je een rechthoek op poten, zodra de overbekende koeienprint van de zwartbonte erop staat, is sprake van een koe. Laatst zag ik een wit autootje met zwarte vlekken beschilderd: in één oogopslag onmiskenbaar een koezooki. Sterk beeldmerk. Nederland zou als koeienland een extra wimpel kunnen gaan voeren: een zwart-witte. Sterk beeldmerk immers, en de koe is natuurlijk een mooi symbool voor het open Nederlandsche landschap.

Ook een sterk beeld: de roze geverfde 'Us Mem', de bekende koe uit Leeuwarden. Dat roze verven was een protestactie om aandacht te vragen voor het toenemende geweld tegen homo's. Ik weet niet of zij inmiddels haar oorspronkelijke (brons)kleur weer terug heeft, maar in het roze is de koe uit Ljouwert mooier dan ooit. Laat maar zo, zou ik zeggen.

Ik ken een schilder die al decennia lang koetjes (en kalfjes) in de wei schildert. Olieverf. Steeds opnieuw. Niet roze, maar zwart-wit. Van dichtbij een vlekje, een kloddertje verf; van enige afstand onmiskenbaar een koe. (Wat maar weer bewijst dat het goed kan zijn om enige afstand tot je onderwerp te houden.) Open Hollandse landschapjes met koeien. Het verveelt nooit.

*De koe boven dit stukje is overigens een kleurpastel (45x60 cm)

Oud-minister Veerman als voorzitter van de Deltacommissie aan de slag

Op 25 september is de nieuwe Deltacommissie geïnstalleerd. Deze commissie gaat een advies opstellen over de toekomstige kustverdediging van Nederland. Hierbij moet de commissie voor de komende eeuw inzicht geven in de te verwachten zeespiegelstijging en andere klimatologische en maatschappelijke ontwikkelingen die van belang zijn voor de Nederlandse kust. Daarnaast brengt de commissie advies uit over een samenhangend beleid dat leidt tot een duurzame ontwikkeling van het Nederlandse kustgebied. Daarvoor heeft de commissie een jaar de tijd. Het kabinet zal het advies van de commissie gebruiken voor de Kustvisie die in het eerste Nationale Waterplan (dat uitkomt in 2009) wordt opgenomen. Het Nationale Waterplan verschijnt eens per zes jaar; hierin liggen de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid vast. Er was al eens eerder een dergelijke commissie; dat was na de februari-ramp van 1953. Toen werd het Deltaplan op poten gezet, waarbij door het afsluiten van een aantal grote wateren zuidwest Nederland een ander aanzien kreeg.

De commissie is breed samengesteld: niet alleen civiel-technici, ook deskundigen op het gebied van planologie, landschap, ecologie, landbouw en recreatie maken er deel van uit. Bovendien is het werkterrein niet alleen de Zeeuws-Zuidhollandse delta maar de hele Nederlandse kust.

Volgens Veerman zal er – anders dan in het verleden – geen sprake zijn van simpelweg het verhogen en versterken van de dijken. Dat zal slechts voor enkele kustvakken kunnen. Voor de overige delen zal sprake zijn van minder conventionele oplossingen.

In Zeeland zijn daar al voorbeelden van. Het plan Waterdunen combineert kustversterking met vernieuwing van recreatie en natuur. In het plan Perkpolder zit een soort golfbreker die meegroeit met de zeespiegelrijzing. Ook wordt gewerkt met dubbele dijken, waarbij de buitenste dijk overslagbestendig is (bij Ellewoutsdijk). Ook kunnen oplossingen worden gevonden in de aanleg van banken, een estuarium of een lagune voor de kust. Omdat Veerman tevens voorzitter van Natuurmonumenten is, zal de aandacht voor de natuur verzekerd zijn.

Overigens zal de commissie zich niet alleen tot de kust(verdediging) beperken, er zal ook aandacht worden geschonken aan de waterafvoer van de grote rivieren, die onder invloed van de klimaatveranderingen steeds grilliger vormen aanneemt. Rivieren zullen meer ruimte moeten krijgen.

Rapport WUR over de toekomst van boeren in de achtertuin van de stedeling

Op verzoek van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit deed de WUR onderzoek naar de ontwikkeling van de landbouw in 2 Europese regio's die net als Nederland te maken hebben met intensieve landbouw en hoge stedelijke druk: zuidoost Engeland en Parma (It). Er worden enkele belangrijke lessen getrokken die ook voor Nederland betekenis hebben. Ten eerste: ken de behoefte van de regionale stedelijke samenleving en speel daarop in met producten en diensten. Ten tweede: overbrug de kloof met de stedeling (de boer moet weer zichtbaar worden voor de stedeling). En tenslotte: ruimtelijke regelgeving als sturingsmechanisme - sleutelfactor denken de onderzoekers - voor de balans tussen *people, planet* en *profit*, waarbij gedacht moet worden aan hergebruik van oude agrarische bebouwing voor nieuwe functies op het platteland.

Het rapport kunt u bestellen via het secretariaat van de Wot Natuur en Milieu 0317-477844 of e-mail: info.wnm@wur.nl. Downloaden rapport: Blijven boeren in de achtertuin van de stedeling

Leven op het platteland zo slecht nog niet

Het leven op het platteland is zo slecht nog niet. Veel ruimte, rust en een aantrekkelijk landschap. Toch verandert ook het leven op het platteland. De van oudsher hechte sociale banden worden losser. Punt van groeiende zorg is het verdwijnen van steeds meer voorzieningen: de basisschool, het postkantoor, de bank, de super, zorgvoorzieningen, de biëb, uitgaansgelegenheden. Ook de bereikbaarheid met het openbaar vervoer neemt af waarmee de afhankelijkheid van de auto toeneemt. Veel bewoners geven wel aan dat het platteland de vrijheid van de stedelijke samenleving combineert met de betrokkenheid van die van het dorp.

Dit staat in het rapport 'Het beste van twee werelden, Plattelanders over hun leven op het platteland' van het Sociaal Planbureau (SCP). Op 8 oktober werd het rapport aangeboden aan minister Verburg van LNV. Het rapport schetst een beeld van het sociale leven op het platteland. Voor het kwalitatieve - onderzoek werden groepsgesprekken gevoerd met 139 plattelandsbewoners in 6 regio's, verspreid over Nederland. Aandacht werd onder meer besteed aan de vraag hoe plattelandsbewoners het leven op het platteland waarderen en hoe lokale gemeenschappen op het platteland tegenwoordig functioneren. Wie gaat om met wie? Hoe onderhoudt men relaties met elkaar? Het rapport is de tweede publicatie in het onderzoeksprogramma *Sociale Staat van het Platteland*, dat het SCP op verzoek van het ministerie van LNV uitvoert. Vorig jaar verscheen al het - vooral kwantitatieve - onderzoek [Thuis op het platteland](#).

Opvallend is ook dat de jeugd het leven op het platteland als positief en prettig ervaart. Dat is nieuw en staat haaks op geluiden dat er voor jeugd op het platteland bijna niets te beleven valt. Toch hebben ook jongeren op het platteland hun problemen. Bijvoorbeeld met alcohol, drugs, het vinden van een huis, met allochtonen. Minister Verburg zei bij het in ontvangst nemen van het rapport snel op zoek te willen naar oplossingen.

Via de website van het [Sociaal Planbureau](#) kunt u het rapport downloaden

Eerste landschapsveiling in Nederland: éénmaal... andermaal... te laat... - door Evert Jan Entzinger - DRZ

Maar niet voor natuur en landschap. Die krijgen immers door een 'landschapsveiling' meer kans. De burgemeester van Ubbergen (Paul Wilbers) was veilingmeester op de allereerste landschapsveiling van Nederland. In de Ooijpolder bij Nijmegen waren zaterdagmiddag 15 september, pers, kopers, medewerkers van 'bureau's' en een enkele ambtenaar samen gekomen voor dit fenomeen.

Een openluchtveiling. Een boerenkar voor de veilingmeester, hooibalen voor de bezoekers en wat tentjes voor de standjes. En gratis bio-vruchtensap. Vrolijke mensen en een zonnetje als kritische succesfactoren. Hebt u wat gemist? Ja. Maar het was een succes, dus je krijgt in de toekomst nog meer kansen. De veiling Ooijpolder leverde ca. 120.000 € op. En dag later werd er geveild in Reijmerstok (Mergelland) : 80.000 € in de kassa. Daarmee is een trend gezet. Bedrijven en burgers blijken geld over te hebben voor landschap. En dan vooral het landschap waar ze zich direct mee verbonden voelen, doordat ze er op uitkijken of er in wandelen. Een directere binding dus dan lid worden van een natuurbeschermingsorganisatie.

foto: auteur

...een boerenkar voor de veilingmeester...

Wat koop je nu op zo'n veiling?

Niet het landschapselement zelf, maar *het 10-jarig onderhoud* van 'natuurstrook de Geelgors' (voor 8170 €), van 'wandelpad de Onthaasting' (20.500 €) of van 'faunatunnel de Thomse Molen' (4.267 €). Of, zo je liever in Mergelland wat op de kop had willen tikken: het onderhoud van object A1: 'vroedmeesterpaddenpoel' (5.900 €), de 'solitaire Es' (1.200 €), of eindelijk een eigen kapelletje voor 5.000 €. Allemaal bedragen die aan de hand van catalogus Groen Blauwe Diensten bepaald zijn als minimum inzet, maar soms door tegen elkaar opbieden hoger uitkwamen. De vergoedingen gaan naar de eigenaar (bijvoorbeeld de boer); brengt een object meer op dan de berekende kosten, dan wordt het meerdere besteed aan andere elementen in het zelfde gebied.

foto: auteur

...hooibalen voor de bezoekers...

En wat krijg je dan?

Een goed gevoel. Namelijk dat jij meebetaalt voor het instandhouden, en dat je ook nog kunt kijken of het goed gebeurt. En een nieuwsbrief, en →

Elke vierkante meter telt: oud-minister op de bakfiets

Onder het motto 'elke vierkante meter telt' rijdt in Nederland een bakfiets rond met precies 1 vierkante meter natuurgebied erop. De bakfiets is van Natuurmonumenten en de bedoeling ervan is aandacht te krijgen voor de natuur in Nederland. Dit alles in het kader van de 'Open en Groen Tour door Nederland'. Voorzitter Cees Veerman van Natuurmonumenten gaf het startschot van de tour waarbij hij die eerste vierkante meter groen aanbood aan Loek Hermans, de voorzitter van MKB-Nederland (het midden- en kleinbedrijf). Nederland open en groen is een actie die Natuurmonumenten houdt om duidelijk te maken dat er in Nederland weinig groen is, dat we zuinig op dat groen moeten zijn en dat we er allemaal gebruik van mogen maken. 'Groen is er voor iedereen, het is beschikbaar, maar brengt wel kosten met zich mee, aldus voorzitter Veerman, 'en die kosten moeten we gezamenlijk opbrengen'.

Loek Hermans gaf aan dat ondernemers baat hebben bij een omgeving waar groen een plek heeft. Groene steden bieden een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Hermans wees daarbij ook op het advies van de VROM-Raad die ondernemers ook ziet als een beherende, verzorgende partij. Iedere vierkante meter telt, ook voor ondernemers. De bakfiets gaat de komende tijd het hele land door om rondjes te rijden met bekende Nederlanders. Onder andere komen hoogleeraar en ruimtevaarder Wubbo Ockels, acteur Hugo Metsers en actrice Lone van Roosendaal nog aan de beurt.

Zie: www.nederlandopenengroen.nl

Natuur en gezondheid

Op 8 oktober presenteerden de Raad voor het Landelijk Gebied (RLG), de Raad voor Milieu en Natuur Onderzoek (RMNO), en de Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO) het adviespakket 'Natuur en gezondheid', dat op verzoek van de ministeries van LNV, VWS en VROM is opgesteld. Het adviespakket bestaat uit een beleidsadvies over de inzet van natuur voor gezondheid; een databank met goede voorbeelden uit de praktijk, een handreiking voor lokale bestuurders en een kennisagenda.

Zie: www.rlg.nl/adviezen/079/079.html

→ een jaarlijkse uitnodiging om te komen kijken. En soms ook *nieuwe vrienden*. Burgemeester Wilbers bleek namelijk in staat om groepjes 'vrienden van ...' te vormen, die samen het benodigde bedrag bijeen brachten. Mensen die elkaar tevoren nooit ontmoet hadden. Maar het kan ook helpen je bedrijfsimago te verbeteren, de Rabo, de afvalverwerking regio Nijmegen en de beheersmaatschappij van een aantal golfbanen bleken kapitaalkrachtige kopers voor grotere objecten. Maar mensen met een kleine beurs konden ook houtwal per meter of een bosje plantgoed (10 of 50 €) aanschaffen (=adopteren) waarmee het gebied dan verrijkt wordt.

En verder?

Het organiserend bureau (Triple E) evalueert deze veilingen, maar speelt al met de gedachte om in het Groene Hart b.v. 'de openheid' en 'de duis ternis' te gaan veilen. Want houtwallen zijn er immers niet. Kortom: elk gebied zijn kwaliteiten, en je kunt proberen die te veilen.

De manier waarop je veilt is een experiment op zich. In de Ooijpolder voor een groep van ca. 120 buurt- en streekbekenden (waarvan vast een aantal leden van de Rotary) en in Mergelland tijdens de Gulpener Oogst Parade een paar duizend belangstellenden uit de wijde omgeving.

Mijn mening?

Landschapsveiling: een creatieve manier van collecteren & bewustmaken. Zeker verder uitbouwen.

Nieuw planbureau voor duurzame leefomgeving

Het kabinet heeft besloten dat er een nieuw planbureau moet komen voor duurzame leefomgeving. De functies van het Ruimtelijk Planbureau en het Milieu- en Natuur Planbureau (MNP) worden hierin ondergebracht. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Planbureau (CPB) blijven bestaan. Het kabinet ziet veel mogelijkheden voor kwaliteits- en efficiencywinst bij de toekomstige samenwerking van de (dan) drie planbureaus. De ministers van Ruimte en Milieu en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit werken een voorstel uit over de inrichting van het bureau. De naam van het bureau is nog niet bekend.

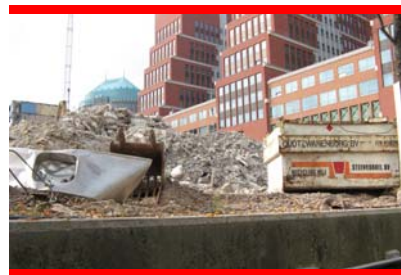
Wat doet een planbureau?

Een planbureau verricht wetenschappelijke verkenningen, maakt analyses en doet prognoses die relevant zijn voor het strategisch beleid van het kabinet. Het geeft de stand van zaken weer, bijvoorbeeld op het gebied van ruimte, natuur en milieu. Onderwerpen waarmee planbureaus zich bezighouden, gaan vaak over de beleidsgrenzen van diverse ministeries heen en zijn eveneens toekomstgericht. Een planbureau is iets anders dan een kennisinstelling. Een kernfunctie van een planbureau is het bundelen van relevante kennis ten behoeve van het beleid.

Nationaal netwerk voor het platteland

Minister Verburg van LNV gaf onlangs het startsein voor een nationaal netwerk voor het platteland. Elk EU-lid moet een nationaal netwerk voor het platteland oprichten dat de bij plattelandsontwikkeling betrokken organisaties en overheidsdiensten bijeen brengt. Hiervoor is tot 2013 vier miljoen euro beschikbaar uit de POP2-gelden. POP2 is een Europees subsidieprogramma dat moet zorgen voor een goed evenwicht tussen de kwaliteit van natuur en landschap en het gebruik daarvan voor land- en bosbouw, natuurbeheer en recreatie en ten behoeve van gezondheid en welzijn.

Het netwerk moet een rol spelen bij het ondersteunen van lokale initiatieven en gebiedsprocessen. De samenleving heeft behoefte aan innovatief ondernemerschap op het platteland, een aanjager is daarbij van groot belang. Het netwerk zorgt ervoor dat de meest geschikte personen voor een bepaalde actie bij elkaar komen en de samenwerking verbeteren tussen verschillende ondernemers en overheden.

Ruimte & Mobiliteit Prijs '07

De inrichting van Nederland verandert in de komende decennia aanzienlijk. Ook neemt de mobiliteit verder toe. Bereikbaarheid is een actueler onderwerp dan ooit. Er lijkt grote winst te behalen door ruimtelijke ordening en verkeer/vervoer optimaal op elkaar af te stemmen. De overheid zet met de nota's Ruimte en Mobiliteit in op een prominente rol voor de provincies, kaderwetgebieden en gemeenten.

Het Programma Ruimte & Mobiliteit ondersteunt de decentrale overheden bij het effectief vormgeven en uitvoeren van een samenhangend beleid voor ruimtelijke ordening en mobiliteit. Het programma wil de regionale samenwerking een krachtige impuls geven. Daarvoor reikt het voorbeelden en instrumenten aan om kennis, houding en gedrag van alle betrokkenen in de gewenste richting te veranderen. Daarnaast geeft het programma adviezen voor een integrale aanpak van ruimte en mobiliteit in de praktijk. Ook investeert het programma in opleidingen en trainingen om een integrale aanpak te bevorderen. Het programma Ruimte en Mobiliteit is een samenwerking van het Kennis Platform Verkeer en Vervoer, Nirov, CROW en Vereniging STADSWERK Nederland.

U kunt nog tot 1 november meedoen met het bepalen van de winnaar van de Ruimte & Mobiliteit prijs 2007. Er zijn 6 *leisure*projecten genomineerd. Een vakjury zal op 8 november aanstaande de winnaar van het meest succesvolle *leisure*project op het gebied van ruimtelijke ordening, infrastructuur en mobiliteit bekendmaken tijdens het congres 'Leisure en mobiliteit' in de Rotterdamse Kuip. Het project dat de meeste stemmen krijgt op deze website wint de publieksprijs. Iedereen kan tot 1 november zijn stem uitbrengen.

Klik voor meer info over de genomineerde projecten en het stemmen op: [genomineerden en stem.](#)

Provincie verwijdert illegale reclame

De provincie Noord-Holland heeft deze zomer streng gecontroleerd op illegale reclameborden langs de N302 en de N506 in West-Friesland: bijna 50 borden zijn verwijderd. Alle overtreders van de provinciale landschapsverordening haalden hun borden vrijwillig weg; daarom werd geen proces verbaal opgemaakt noch een boete uitgedeeld. Het landschap ziet er weer minder rommelig uit.

Langs genoemde provinciale wegen stond een wildgroei aan reclameborden, waarvan er veel in strijd waren met de provinciale Landschapsverordening. Doel van de verordening - die in 2005 werd vastgesteld - is het landschap buiten de bebouwde kom te beschermen tegen onder andere ontsierende opschriften en afbeeldingen.

Afspraken Groene Hart

De provincies Utrecht, Zuid- en Noord-Holland willen harde afspraken voor het Groene Hart over wat wel/niet mag vastleggen in een gezamenlijke visie voor het gebied. Er is een stuurgroep van provinciebestuurders ingesteld, die is belast met het uitvoeren van de plannen die begin dit jaar werden gemaakt voor het Groene Hart. Die gaan niet alleen over bouwen, maar ook over natuur, recreatie en landbouw.

Als de afspraken onvoldoende bescherming bieden tegen verromming van het Groene Hart dreigt ingrijpen van minister Cramer. Die kondigde vorige maand nieuwe regels aan over het bouwen in nationale landschappen. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de open zones tussen steden en dorpen.

De drie Randstadprovincies stelden in januari een uitvoeringsprogramma vast met voorbeeldprojecten voor het 'nieuwe' Groene Hart, zoals de herinrichting van de Krimpenerwaard en de aanleg van een natte as door het Groene Hart. De stuurgroep wil de afspraken snel uitvoeren. Programmadirecteur Lex Hart holt noemt het uitzetten van een netwerk met fietsroutes en de aanleg van een 'recreatief transferium' in de Rieuwijkse Hout als voorbeelden van snel uit te voeren plannen.

Kabinet wil toch 16.000 hectare groen rond de steden

Het aanleggen van groene gebieden rond de steden (recreatie om de stad) blijft achter bij de planning. Toch wil het kabinet uiterlijk in 2013 ca. 16.000 hectare groene gebieden rond de steden daadwerkelijk realiseren. Minister Verburg van LNV laat dat weten in reactie op de Natuurbalans 2007 van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

In de onlangs uitgekomen Natuurbalans 2007 blijkt een tekort aan recreatief groen. Minister Verburg laat momenteel een tussenevaluatie uitvoeren die duidelijk moet maken of de doelen van Recreatie om de Stad met de huidige stand van de uitvoering en het verwachte tempo in de komende jaren wel haalbaar zijn. Daarnaast moet de evaluatie de oorzaken van het lage tempo boven water brengen. De uitkomsten en aanbevelingen worden verwerkt in de update van de ILG-bestuursovereenkomsten.

groen in de omgeving van Den Haag

Ten aanzien van de Landelijke Routenetwerken heeft LNV een nulmeting uitgevoerd naar de knelpunten voor wandelen en fietsen in de Landelijke Routenetwerken. Doorrekening van de kosten van het volledig oplossen van alle knelpunten leidt tot de conclusie dat de ambitie uit het tweede Meerjarenprogramma MJP2 om alle knelpunten in 2013 op te lossen niet kan worden gehaald. Verburg beraadt zich nog op deze conclusie en zal eventuele aanpassingen in overleg met de provincies doorvoeren in de update van de ILG-bestuursovereenkomsten.

Huidige ict-generatie vervreemdt van traditie

De jongeren die nu opgroeien krijgen steeds minder belangstelling voor cultuurhistorische tradities. Zij gaan anders om met ict dan hun ouders, en nemen ook anders deel aan het culturele leven. Vrijwel alle jongeren beschikken tegenwoordig over e-mail, internet, mobiele telefoon. Ze gebruiken dat wel anders dan hun ouders. Ze richten zich vooral op communicatietoepassingen als msn, downloaden van muziek en games. Hun ouders geven de voorkeur aan een meer functioneel gebruik.

In zijn oratie *Van oude en nieuwe iconen*, uitgesproken bij de aanvaarding van de bijzondere leerstoel 'ICT, cultuur en kennissamenleving' aan de Faculteit der Historische en Kunstwetenschappen van de Erasmus Universiteit, zegt prof. dr. Jos de Haan, dat door dit verschillend gebruik klassieke muziek, cultuurhistorische tradities en documentaires op de publieke omroep in de verdrukking komen. Iedere generatie leest minder dan de voorgaande, traditionele podiumkunsten verliezen publiek onder jongere generaties en ook de cultuurhistorische belangstelling wordt steeds meer een zaak van ouderen. Dit, ondanks alle pogingen van musea, archieven, bibliotheken en omroepen om hun materiaal te digitaliseren en toegankelijk te maken.

Landschapsveiling Reymerstok

Op 16 september vond in Reymerstok (Limburg) een landschapsveiling plaats. De tweede in korte tijd, een week geleden vond de eerste landschapsveiling ter wereld plaats in de Ooijpolder. Ook in Limburg is een aantal prachtige landschapselementen door de inkomsten van de veiling voor een aantal jaren veiliggesteld. De eigenaar van het landschapselement krijgt een vergoeding voor het onderhoud ervan. Nu krijgt hij daar niets voor. Tijdens de veiling werden onder meer (het onderhoud van) een groep lindebomen, een solitaire es, diverse hoogstamboomgaarden, hagen, graft, holle wegen en poelen aangeboden. Het onderhoud van 15 van de 25 elementen uit de prospectus is geheel of gedeeltelijk geveild. Opbrengst € 85.000,-.